

POLITICĂ EXTERNĂ A REPUBLICII MOLDOVA ÎN VIZIUNEA PARTIDELOR POLITICE – PDM ȘI PCRM

**Transcriptul emisiunii radiofonice, din 19 iulie, realizată de Asociația de Politică Externă (APE) în colaborare cu Agenția de știri și analize Imedia și cu asistența Fundației germane Friedrich Ebert Stiftung (FES). Emisiunea este difuzată la Radioul Vocea Basarabiei în fiecare duminică, la ora 16.30. <http://www.ape.md/lib.php?l=ro&idc=246>*

Principalele Teme al Emisiunii:

- 1. Relațiile Republicii Moldova cu NATO**
- 2. Perspectivele Statutului de Neutralitate Permanentă a Moldovei**
- 3. Relațiile Republicii Moldova cu Federația Rusă**
- 4. Relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană**
- 5. Relațiile Republicii Moldova cu România**
- 6. Relațiile Republicii Moldova cu Ucraina**
- 7. Relațiile Republicii Moldova cu SUA**

Corneliu RUSNAC, Imedia: Bună ziua dragi ascultători, sunt Corneliu Rusnac și ca de obicei, la această oră, vă invit la o emisiune de discuții pe teme de politică externă, realizată cu suportul „Asociației de Politică Externă” și finanțată de Fundația „Friedrich Ebert”.

Astăzi vom discuta despre modul în care este văzută actuala politică externă a Republicii Moldova de către reprezentanții partidelor politice.

I-am invitat în studio pe domnul Grigorie Petrenco, candidat pe listele Partidului Comuniștilor și pe domnul Andrei Popov, candidat listele Partidului Democrat.

Pentru început, aș vrea să discutăm despre relația Republicii Moldova cu NATO. Domnule Petrenco, cum vede Partidul Comuniștilor relația cu NATO?

1. Relațiile Republicii Moldova cu NATO

Grigorie PETRENCO, Partidul Comuniștilor din Republica Moldova - PCRM: Partidul Comuniștilor din Republica Moldova nu numai o dată a declarat că se pronunță pentru menținerea statutului de neutralitate permanentă pentru Republica Moldova. Este o prevedere constituțională și, în primul rând, înseamnă că Republica Moldova nu poate deveni membru al nici unui bloc militar, inclusiv nu poate deveni membru NATO și nu poate disloca trupe militare străine pe teritoriul său.

Noi rămânem pe aceleași poziții. Această poziție este fixată și în programul nostru politic, al partidului și considerăm că statutul de neutralitate permanentă este cel mai avantajos pentru Republica Moldova, în condițiile de azi și de mâine.

Există mai multe state în Europa contemporană, în Uniunea Europeană, state neutre care prosperă și care nu fac parte din blocurile militare. Este vorba de Cipru, este vorba de Malta, o altă țară europeană neutră este Elveția și alte exemple pot să aduc.

Considerăm că pentru statul nostru mic, Republica Moldova, noi mai puțin trebuie să ne concentrăm pe militarizare sau dezvoltarea forțelor armate și banii publici să-i direcționăm mai mult pentru altceva.

Corneliu RUSNAC: Și Partidul Democrat cum vede relația cu Alianța Nord-Atlantică, domnule Popov?

Andrei POPOV, Partidul Democrat din Moldova - PDM: Înainte de a vorbi despre relațiile cu Alianța Nord-Atlantică și cum Partidul Democrat vede perspectiva cooperării Moldovei în cadrul programului Parteneriatul pentru Pace, trebuie să subliniez un lucru principal și anume: poziția Partidului Democrat este că Republica Moldova trebuie să-și mențină statutul de neutralitate permanentă consfințit în Constituție și chiar să-l consolideze, ceea ce, în opinia noastră, va contribui la eliminarea anumitor suspiciuni și stereotipuri existente vis-a-vis de relațiile moldo-ruse, va crea premise mai bune pentru identificarea unei soluții viabile pentru reglementarea conflictului transnistrean și va permite o mai mare consolidare a forțelor în interiorul țării în jurul obiectivului strategic de integrare europeană.

Trebuie să spun că Partidul Democrat pledează și pentru continuarea cooperării cu NATO în cadrul Parteneriatului pentru Pace, împreună cu alte state partenere, pentru a face față sfidărilor la adresa securității țării noastre, dar și pentru a contribui efectiv la menținerea păcii și stabilității internaționale, inclusiv prin participarea la diferite operațiuni de menținere a păcii. Repet, doar la operațiunile de menținere a păcii sub mandat ONU și de reconstrucție post-conflict.

Planul Individual de Acțiuni Moldova-NATO, care a intrat în rigoare acum trei ani de zile, este un instrument important pentru a facilita reforma în domeniul sectorului de securitate, pentru a aduce atât cadrul instituțional, cât și practicile de funcționare a ministerelor de forță, în concordanță cu normele și standardele internaționale.

Dar acestea fiind spuse, totuși, reiterez că ne pronunțăm cu fermitate în favoarea menținerii statutului constituțional de neutralitate permanentă și neadmiterii forțelor militare străine pe teritoriul țării noastre și sîntem convinși că anume această poziție corespunde pe deplin intereselor noastre naționale.

2. Perspectivele Statutului de Neutralitate Permanentă a Moldovei

Corneliu RUSNAC: Într-adevăr, principiul neutralității prevede ca pe teritoriul țării noastre să nu existe trupe străine. Totuși, în regiunea de Est, în Transnistria sînt cantonate trupe ruse. Ce ar trebui de

făcut ca trupele ruse să se retragă de pe teritoriul Republicii Moldova, astfel încât principiul neutralității să fie respectat integral, Domnule Popov?

Andrei POPOV, PDM: Atunci când spuneam despre necesitatea consolidării statutului de neutralitate permanentă consfințit de Constituție, mă refeream la ambele articole. Articolul doi vorbește despre neadmiterea staționării forțelor străine pe teritoriul Republicii Moldova. Și cunoaștem cu toții că în pofida angajamentelor asumate de către Federația Rusă, la Istanbul, în 1999, de a finaliza retragerea forțelor sale din Moldova pînă la sfîrșitul anului 2002, pînă în prezent, în regiunea transnistreană sînt amplasate atît trupe rusești, cît și depozite importante de muniții la Colbasna.

Poziția noastră este că Rusia trebuie să-și îndeplinească angajamentele asumate și că retragerea completă a forțelor rusești și transformarea actualelor aranjamente de menținere a păcii într-o misiune internațională legitimă de observatori civili și de poliție, vor crea condiții propice pentru identificarea unei soluții politice de reglementare a conflictului.

Sigur, este un proces care trebuie să precedă reglementarea finală a conflictului transnistrean și cred că aici este o diferență principială dintre poziția promovată de către Partidul Democrat și poziția Partidului Comuniștilor, care prin semnătura liderului său și a președintelui țării, de la 18 martie, la Moscova, practic, a acceptat că retragerea completă a forțelor ruse va avea loc doar după soluționarea conflictului transnistrean. Or, în opinia noastră, atîta timp cît sînt staționate trupe rusești și statutul lor nu este adus în corespundere cu normele internaționale, deci, nu se creează o misiune internațională de observatori civili și militari, o soluție politică a conflictului va avea un mare deficit de credibilitate și de legitimitate, și nu vor fi întrunite condițiile necesare pentru ca această soluție să fie viabilă și durabilă.

Corneliu RUSNAC: Domnule Petrenco?

Grigorie PETRENCO, PCRM:

Ceea ce facem noi pe plan extern este ca acest statut de neutralitate permanentă a Republicii Moldova să fie respectat de toți actorii internaționali și poziția noastră referitoare la prezența militară străină pe teritoriul Republicii Moldova rămîne neschimbată. Există angajamentele care au fost asumate la summitul OSCE de la Istanbul din 1999, care rămîn în vigoare și noi rămănem pe aceleași poziții.

3. Relațiile Republicii Moldova cu Federația Rusă

Corneliu RUSNAC: În același context, domnule Popov, Partidul Democrat cum vede relația cu Federația Rusă?

Andrei POPOV, PDM: Partidul Democrat se pronunță, și se pronunță cu fermitate, pentru dezvoltarea unor relații de cooperare și parteneriat cu Federația Rusă, în spiritul legăturilor tradiționale între statele noastre, dar și în baza principiilor egalității suverane, respectului mutual și neamestecului în treburile interne.

Buletin Săptămânal, Nr. 3, din 27.07.2009

Noi pledăm pentru o interacțiune strânsă cu Federația Rusă, atât în plan bilateral, cât și în cadrul mecanismelor consacrate de negocieri, în formatul 5+2, în vederea identificării unei soluții cuprinzătoare și viabile a conflictului transnistrean, cu respectul suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova.

Însă, considerăm că stereotipurile și preocupările în sfera securității în raporturile cu Federația Rusă - există și asemenea stereotipuri - să ne gândim că mulți la Moscova cred că dacă Rusia se retrage, dacă se rezolvă conflictul transnistrean, atunci Moldova împreună cu Transnistria se vor duce în NATO, se vor uni cu România. Este un stereotip. Trebuie să ne gândim cum să-l depășim, cum să-l eliminăm, căci este un factor de tensiune. Și, în opinia noastră, anume: de o manieră civilizată, prin armonizarea intereselor naționale, inclusiv prin consolidarea statutului constituțional de neutralitate permanentă și neaderarea Republicii Moldova la blocuri militare, și neadmiterea prezenței trupelor rusești pe teritoriul Republicii Moldova putem armoniza aceste interese și găsi un numitor comun, care să nu prejudicieze interesele naționale ale Republicii Moldova și să nu reprezinte un obstacol în calea avansării Republicii Moldova pe calea integrării în Uniunea Europeană.

Fundamental este un lucru: este nevoie de o relație previzibilă. Aici nu pot să nu spun că pe parcursul a 8 ani, cât Partidul Comuniștilor s-a așșat la putere, relația cu Rusia a semănat cu un zig-zag. Dintr-o extremă în alta se aruncau conducătorii moldoveni, ceea ce a produs multă confuzie și derută, și a prejudiciat imaginea și credibilitatea Moldovei de partener credibil. Și atunci când în relațiile internaționale unul din parteneri are dubii cu privire la predictibilitatea celuilalt, i se cere garanții suplimentare și i se pun condiții mult mai dure.

Credem că dacă vom construi relațiile cu Federația Rusă pe baze pragmatice, pe baza unui respect reciproc și înțelegerii intereselor, și comunicării clare a intențiilor, și respectării angajamentelor asumate, și semnalării foarte clare a limitelor pînă unde putem merge, în acest caz ne vom bucura de respectul corespunzător din partea autorităților ruse și vom putea avansa pe calea unui parteneriat corect dintre Moldova și Federația Rusă, dar fără a pune la bătaie interesul fundamental, care este integrarea în Uniunea Europeană, și ca Moldova să se integreze treptat în Uniunea Europeană, dar ca un prieten al Rusiei.

Corneliu RUSNAC: Și Partidul Comuniștilor, cum vede relația cu Moscova?

Grigore PETRENCO, PCRM: Poate nu voi spune nimic nou în acest sens, dar relațiile dintre Moldova și Federația Rusă la momentul actual sînt din punct de vedere politic destul de avansate. Federația Rusă este unul din principalii noștri parteneri economici, inclusiv la capitolul export, și la capitolul import. În afară de aceasta, avem relații tradiționale, istorice, în mai multe domenii cu Federația Rusă. Și sigur că pentru această întrebare este de ajuns de luat tratatul de bază, de prietenie și cooperare cu Federația Rusă, care reprezintă cadrul respectiv pentru cooperare. Acest tratat a fost semnat, a intrat în vigoare, după cum cunoașteți, în 2002, dacă nu greșesc, după ce am cîștigat pentru prima dată alegerile parlamentare, partidul nostru. Noi și pe viitor considerăm că trebuie să menținem relații bune de parteneriat, de

prietenie cu Federația Rusă, precum și cu alți parteneri din Est, cu vecinii noștri, Ucraina, cu partenerii noștri din cadrul Comunității Statelor Independente.

Sigur că în această parte a Europei, în această regiune, întotdeauna a fost o influență foarte mare a Federației Ruse, inclusiv a Vestului. Interesele lor, aici, totdeauna erau prezente. Principalul e să nu contrapunem în Republica Moldova și în politica noastră externă, și internă Estul cu Vestul. Altfel, dacă începem să contrapunem, vom rămâne și fără Est, și fără Vest.

4. Relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană

Corneliu RUSNAC: Aș vrea să discutăm acum despre relațiile cu Uniunea Europeană. Cum pot fi calificate aceste relații după evenimentele din aprilie și care este perspectiva acestor raporturi? Domnule Popov, vă rog.

Andrei POPOV, PDM: Eu cred că și pînă în aprilie 2009, probabil începînd cu toamna anului trecut, relațiile dintre Moldova și Bruxelles au intrat într-un recul.

Constatăm coborârea nivelului și a intensității dialogului politic dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova. Expresie a preocupării Uniunii Europene vis-a-vis de derapajele în funcționarea instituțiilor democratice servesc și numeroasele declarații deschise ale ambasadurilor UE din Moldova, iar după evenimentele din 7 aprilie, și după maniera necivilizată în care guvernarea actuală a folosit violențele și vandalizarea celor două clădiri pentru a declanșa un atac frontal, îndreptat spre nimicirea totală, împotriva opoziției, dar de fapt împotriva tuturor care nu împărtășesc viziunile partidului de guvernămînt, relațiile dintre Moldova și UE au fost aruncate cu cîțiva pași în urmă și vom avea nevoie de timp pentru a restabili și a ajunge la nivelul de acum un an de zile.

Cu toate că miniștrii de externe, în luna iunie, au aprobat mandatul de negociere dintre UE și Moldova vis-a-vis de noul acord, negocierile propriu-zise sînt condiționate de către Uniunea Europeană cu normalizarea situației din Republica Moldova și cu revenirea la un cadru funcțional al instituțiilor democratice.

De asemenea, o problemă majoră ține de introducerea de o manieră voluntaristă a regimului de vize pentru cetățenii români, sfidînd atît cadrul juridic intern, legea adoptată de Parlament potrivit căreia toți cetățenii Uniunii Europene se bucură de intrare fără vize în Moldova, dar și logica relațiilor dintre Moldova și UE, căci noi, unul din obiectivele pe care Chișinăul întotdeauna l-a urmărit în relațiile cu UE a fost obținerea unui regim de intrare fără vize pentru cetățenii Moldovei. Or, pentru o decizie în acest sens, dincolo de reformele pe care Chișinăul trebuie să le ia, e nevoie și de o decizie consensuală a tuturor țărilor membre ale UE.

Or este de neconceput că atîta timp, cît Chișinăul se încapățînează și insistă pe greșeala cu introducerea regimului de vize pentru cetățenii români, că România va da lumină verde pentru începerea negocierilor cu Moldova privind regimul de liberalizare a vizelor.

Deci, singuri ne tăiem craca pe care ședem. În primul rând, integrarea europeană constituie prioritatea absolută a strategiei politice a Partidului Democrat. Noi vom promova această strategie prin fapte și acțiuni concrete, și nu prin lozinci și declarații, așa cum s-a procedat în ultimii ani.

Pentru noi, integrarea europeană este o opțiune de importanță politică și istorică deosebită, în favoarea unui sistem de valori și standarde democratice, menit să asigure perspective noi de dezvoltare a țării, și de aceea noi pledăm pentru aprofundarea cooperării cu UE și obținerii celor patru libertăți, și pentru încheierea acordului de asociere și a acordului de comerț liber aprofundat dintre Moldova și UE.

Și ultimul lucru pe care vreau să vi-l spun este că noi, spre deosebire de autoritățile actuale, pledăm pentru valorificarea plenară a oportunităților importante oferite de către inițiativa UE privind Parteneriatul Estic, în care Republica Moldova poate și trebuie să devină o istorie de succes, și nu un factor de incertitudine, o țară care sabotează această importantă inițiativă europeană.

Și, ce este foarte important, să nu neglijăm instrumentele de care dispune UE și cu care ne poate ajuta pentru a asigura și a consolida securitatea energetică a Republicii Moldova. Este un obiectiv, de asemenea, foarte important, în opinia Partidului Democrat.

Corneliu RUSNAC: Și partidul dumneavoastră, domnule Petrenco?

Grigorie PETRENCO, PCRM: Eu aș analiza dinamica relațiilor între Republica Moldova și Uniunea Europeană nu pe termen scurt, deci, având în vedere evenimentele din aprilie, dar totuși să comparăm ce relații am avut, chiar și opt, zece ani în urmă. Este o diferență foarte mare. Noi am ieșit la un nivel calitativ nou în relațiile noastre politice, economice, de altă natură cu Uniunea Europeană.

Astăzi ne-am apropiat deja de negocierile propriu-zise asupra noului acord cu Uniunea Europeană și sperăm că aceste negocieri vor fi lansate cât mai curând. Ne bucurăm că este o decizie politică în acest sens, care a fost luată de consiliul miniștrilor de externe din statele membre ale Uniunii Europene, recent, și considerăm că în ultimii ani am parcurs un drum foarte lung și am reușit să implementăm foarte multe reforme, datorită Uniunii Europene.

Am reușit să modernizăm mai multe domenii în Republica Moldova și să le armonizăm, să le apropiem, de pildă, la anumite standarde și norme europene. Este vorba și de Planul de Acțiuni Moldova-Uniunea Europeană, care a fost implementat, putem spune, deci, planul de acțiuni pentru 2005-2008, după cum cunoașteți.

Au fost aprobate în ultimii 4 ani mai mult de 200 de proiecte de legi care derivă nemijlocit din acest plan de acțiuni. Și, sigur că noi avem voință politică să continuăm acest proces și mai departe.

Considerăm că va fi un stimul suplimentar, dacă aceste negocieri asupra noului acord vor începe cât mai repede și nu vor dura prea mult timp, deoarece într-adevăr există o dorință și în cadrul societății, în

societate, există aceste aspirații europene și există un consens la nivel politic în țară în cea ce privește integrarea europeană.

Sperăm că și viitorul Parlament va avea același consens și va merge pas cu pas în direcția integrării europene prin intermediul armonizării legislației noastre cu acquis-ul comunitar, și sperăm că de data aceasta, fracțiunile partidelor de opoziție vor vota totuși majoritatea acestor proiecte de legi și nu vor face speculații în acest sens, deoarece dacă să analizăm câte din aceste 200 de proiecte de legi care derivă din planul de acțiuni Moldova-Uniunea Europeană au fost votate de opoziție, ne vom convinge că totuși, majoritatea au fost votate în exclusivitate doar de fracțiunea majoritară a Partidului Comuniștilor.

5. Relațiile Republicii Moldova cu Romania

Corneliu RUSNAC: Domnule Petrenco, partidul dumneavoastră a fost acuzat de oponenți de deteriorarea relațiilor cu țările vecine, România și Ucraina. În acest context, aș vrea să vă întreb cum calificați actualele relații cu România și cum ar trebui să fie aceste relații în viziunea partidului dumneavoastră?

Grigorie PETRENCO, PCRM: Într-adevăr, sînt foarte multe acuzații în ultimul timp, ținînd cont că este și campanie electorală. Noi într-adevăr am fost acuzați că am deteriorat relațiile cu România. Nu sînt de acord cu această abordare. Noi pledăm ca relațiile cu vecinul nostru România să fie îmbuntățite și să fie relații de prietenie și cooperare.

Noi pledăm pentru semnarea tratatului de bază, de prietenie și cooperare cu România și a acordului cu privire la frontiera de stat. Despre acest lucru am declarat de mai multe ori și sîntem gata să semnăm aceste două tratate internaționale cît mai curînd posibil.

Din păcare, deocamdată n-am primit careva argumente convingătoare de la colegii noștri din București. De ce totuși nu vor să semneze aceste două tratate și de ce tîrăgănează acest proces?

Noi considerăm că aceasta este astăzi problema de bază în relațiile noastre bilaterale. Și cea mai importantă problemă care există la momentul actual între Republica Moldova și România este din păcate nerecunoașterea identității moldovenești de către autoritățile din București, de către Bucureștiul oficial.

Noi nu avem absolut nici o fobie sau nu suntem românofobi, cum suntem numiți uneori, sau în general nu avem fobii față de nimeni. Ca partid sîntem un partid internaționalist, dar în privința identității este un lucru principal: identitatea oricărei persoane trebuie respectată și dacă persoana consideră că este român, este dreptul lui de a se considera român, dar dacă cineva se consideră că este moldovean, atunci această identitate de asemenea trebuie respectată și nu poate fi impusă o altă identitate nimănui de nimeni.

Din păcate, atunci cînd autoritățile de la București declară că în Republica Moldova trăiesc patru milioane de români, cînd oficial ei declară că nu există etnia moldovenească, că Republica Moldova este

al doilea stat românesc, considerăm că acesta este un exemplu elocvent de lipsă de respect față de identitatea moldovenească și față de statalitatea moldovenească.

Aceasta este problema care trebuie depășită. Toată lumea recunoaște identitatea moldovenească și consideră că o să vină timpul când și la București vor depăși și ei aceste complexe sau stereotipuri și vor avea o atitudine normală, sănătoasă, europeană față de identitatea moldovenească.

Dar în schimb, nu avem absolut nici o problemă cu România. Eu cred că toate celelalte probleme pot fi rezolvate foarte rapid și vom depăși aceste dificultăți în relațiile noastre bilaterale.

Corneliu RUSNAC: Domnule Popov, cum vede PD relația cu România?

Andrei POPOV, PDM: În primul rând, din capul locului trebuie să spunem că promovarea unei politici de cooperare și de bună înțelegere cu țările vecine constituie o normă elementară de comportament a unui stat european. Iar această normă a fost ignorată cu desăvârșire în ultimii ani în raporturile Chișinăului cu cei doi vecini: Ucraina și România, în detrimentul intereselor naționale și a cetățenilor țării voastre.

Noi pledăm consecvent pentru depășirea animozităților existente și dezvoltarea unor relații privilegiate, atât cu Ucraina, cât și cu România. Dar în cazul României considerăm că, din păcate, relațiile au ajuns la cel mai jos nivel din istoria raporturilor bilaterale și că e un lucru extrem de nefast, din cauza căruia suferă în primul rând Republica Moldova și cetățenii săi, și că acest lucru trebuie schimbat.

Sigur, noi susținem ideea încheierii unui tratat politic de bază modern, dar și a acordului privind regimul de frontieră dintre Republica Moldova și România. Atenție, denumirea documentului pe care noi îl susținem este acordul privind regimul de frontieră dintre Moldova și România! Este o soluție de compromis și credem că Bucureștiul ar accepta o asemenea formulă, în cazul în care ar avea la Chișinău parteneri credibili și nu actualii guvernanți, și în acest caz cred că noi am reuși să depășim aceste suspiciuni, neînțelegeri, care au marcat relațiile Chișinău-București, pe parcursul ultimilor ani de zile.

De asemenea, ne pronunțăm pentru eliminarea necondiționată a regimului de vize pentru cetățenii români introdus, cum am spus, în mod voluntarist și cu totul nefast. Și acest regim, această decizie a afectat puternic, sub toate aspectele, nu doar raporturile bilaterale moldo-române, dar și cooperarea țării noastre cu Uniunea Europeană.

Noi credem că este foarte oportun să folosim experiența valoroasă a României în domeniul integrării europene, în particular, în ceea ce privește armonizarea legislației și implementarea acquis-ului comunitar. Dar, în același timp, vom trata relațiile cu România ca relații dintre două state egale, care trebuie să se respecte, și de aceea vom contribui la o mai bună înțelegere de către clasa politică românească și societatea românească în ansamblu a realităților din Republica Moldova. Și cred că este important să ajutăm colegii din România să depășească unele stereotipuri și percepții neadecvate, adoptând în schimb o abordare pragmatică și modernă în relațiile dintre statele noastre, România și Republica Moldova, într-un context modern, european, caracteristic unor state prietene, vecine, cu bagaj

extrem de important de istorie, cultură, care vorbesc aceeași limbă, dar care, cu toate acestea, pornind de la realitățile existente, sînt state independente și anume în această formulă de state independente trebuie să-și îmbunătățească cooperarea, iar România, în interesul său de a susține demersul de integrare a Republicii Moldova, este foarte bine ca mai întîi să înțeleagă foarte bine care sînt aici realitățile și să caute să vină în întîmpinarea așteptărilor și necesităților legitime a unei guvernări democratice și a oamenilor în ansamblu, întrebînd: „Cum vă putem ajuta frații din Republica Moldova?”, „Spuneți-ne, cum vă putem ajuta?” și să nu vină cu propriile viziuni, mai ales, deseori, formulate într-un limbaj ambiguu, care toarnă apă la moară atît provocatorilor, cît și forțelor separatiste...

6. Relațiile Republicii Moldova cu Ucraina

Corneliu RUSNAC: Haideți să discutăm puțin și despre relațiile cu Ucraina. Domnule Popov, cum sunt acum aceste relații, în opinia dumneavoastră, și cum ar trebui să devină ele?

Andrei POPOV, PDM: Sigur, relațiile cu Ucraina nu sînt atît de proaste cum sînt cele cu România. Dar nu sînt nici pe departe la nivelul potențialului pe care îl au asemenea relații, dintre două state, cum sînt Moldova și Ucraina, și cum ar trebui să fie acest relații.

Să nu uităm că Ucraina este singurul nostru vecin din Est. De poziția Ucrainei depinde în foarte mare măsură și soarta reglementării conflictului transnistrean, și capacitatea noastră de a diversifica piețele de desfacere și instrumentele de asigurare a securității energetice a Republicii Moldova, la fel în mare parte țin de relațiile Chișinău-Kiev.

Iar noi, în loc să închidem rapid capitolele restante, în ceea ce privește problemele moștenite de la Uniunea Sovietică, mă refer la demarcarea frontierei și la chestiuni legate de proprietatea nerecunoscută, atît proprietatea moldovenească în Ucraina, cît și unele obiecte economice importante, cum ar fi centrala de la Novodnevstrovsk a Ucrainei, în loc să închidem aceste capitole, să găsim rapid soluțiile pragmatice în interesul reciproc, ne cramponăm, măsurăm cu milimetrul și contaminăm atmosfera reaçiilor dintre Moldova și Ucraina.

De asemenea, tot ne îmbătăm cu apă rece, crezînd că sîntem mai buni decît Ucraina și vom ajunge mai repede să ne cîștigăm perspectiva europeană și că putem să mai prindem trenul Balcanilor din Vest, ceea ce este o himeră și trebuie să spunem acest lucru deschis, pentru a ne concentra eforturile pe dezvoltarea unei relații de parteneriat strategic cu Ucraina și valorificarea, în eforturi conjugate, a unor interese comune pe care le avem. E vorba de interese comune în domeniul integrării europene, de cooperare regională, de asigurare a securității energetice, de reglementare a conflictului transnistrean.

Corneliu RUSNAC: Domnule Petrenco, ca și în cazul României, PCRM a fost acuzat de către oponenți că ar fi deteriorat relațiile și cu Ucraina. Ce aveți de spus la aceste acuzații și cum caracterizați raporturile cu această țară?

Grigorie PETRESCO, PCRM: Atunci când cineva acuză, ar fi bine să dea și exemple concrete de deteriorare. Noi nu considerăm că relațiile cu Ucraina sînt deteriorate. Sînt relații care se dezvoltă, sînt în ascensiune, noi nu avem careva probleme care nu pot fi depășite cu Ucraina.

Ucraina este de asemenea unul dintre principalii noștri parteneri economici. Avem relații absolut în toate domeniile cu Ucraina și eu nu văd subiectul, adică, dacă îmi aduceți careva exemple, eu pot să vă...

Corneliu RUSNAC: Oponenții dumneavoastră, nu eu...

Grigorie PETRESCO, PCRM:

Da, înțeleg, dar este foarte simplu de a acuza. Dar important e să fie prezentate și probe concrete. Noi avem relații foarte bune cu Ucraina, la momentul actual.

7. Relațiile Republicii Moldova cu SUA

Corneliu RUSNAC: Și acum o întrebare pentru ambii invitați. Iarăși, evenimentele din 7 aprilie au influențat, într-un fel sau altul, relația cu Statele Unite, care este unul dintre cei mai importanți parteneri politici ai Republicii Moldova. Care este în prezent perspectiva relațiilor moldo-americe, ținînd cont și de faptul că SUA sînt unul din principalii donatori pentru Republica Moldova? Domnule Petresco?

Grigorie PETRESCO, PCRM: Eu cred că evenimentele din 7 aprilie – 6, 7, 8 aprilie - nu au afectat aceste relații de parteneriat cu Statele Unite ale Americii. Recent, apropo, a fost și un interviu al președintelui republicii, unde el a calificat relațiile cu Statele Unite ale Americii ca fiind foarte pozitive, bune și sincere, de prietenie.

Evenimentele din 6, 7, 8 aprilie au avut un impact negativ asupra imaginii Republicii Moldova peste hotare, în general, din păcate, și cred că o să lucrăm încă foarte mult timp pentru a restabili această încredere și în Republica Moldova, și pentru a schimba imaginea de un stat instabil din punct de vedere politic, economic și așa mai departe. Dar noi nu am schimbat, absolut, viziunea noastră asupra relațiilor cu Statele Unite ale Americii.

Corneliu RUSNAC: Domnule Popov?

Andrei POPOV, PDM: Dinamica raporturilor dintre Moldova și Statele Unite depinde nu doar de evoluțiile din Republica Moldova, dar și de contextul mai larg și anume de maniera în care Statele Unite văd să-și promoveze interesele în regiunea Europei de Sud-Est, în ansamblu, și de raporturile ruso-americe, care trec, iată, printr-o nouă fază de încălzire și apropiere.

Una din lecțiile pe care Chișinăul ar fi trebuit să o însușească după 7 aprilie este că, desigur, este important să te asiguri de susținerea marilor actori ai scenei internaționale, dar că nimeni altul decît Republica Moldova și oamenii săi, și politicienii moldoveni sînt în măsură și în stare să articuleze interesele țării noastre, și să le promoveze corespunzător pe scena internațională.

Buletin Săptămânal, Nr. 3, din 27.07.2009

Totul începe de la calitatea guvernării. Și de rezultatele alegerilor din 29 iulie va depinde foarte mult în ce măsură diplomația moldovenescă va avea muniție și baza necesară pentru a avansa profesionist, și a apăra interesele naționale ale Republicii Moldova.

Corneliu RUSNAC: Domnule Petrenco, Domnule Popov, eu vă mulțumesc foarte mult pentru prezența la această emisiune.

Stimați ascultători, eu, Corneliu Rusnac vă reamintesc că ați ascultat o emisiune de discuții pe teme de politică externă, realizată cu suportul „Asociației de Politică Externă” și finanțată de Fundația „Friedrich Ebert”. Aici vă spun la revedere și vă aștept săptămîna viitoare, la un nou program. Pe curînd!